

Nr. 8
1995. gada
marts

Tēvzemīte

Stopinu pagasta
avīze – apkārtraksts

Trauksmainais marts

✉ Ilmārs Lūsis, pagasta domes priekšsēdētājs

Divdesmitajā gadāsmitā latviešu tautai marts atstājis vairākus vēsturiski nozīmīgus datumus, kur dažiem no tiem ir sēru piekrāsa.

Gadāsmita pirmajā pusē krita slavenais brīvības cīnītājs par Latvijas atbrīvošanu — pulkvedis Oskars Kalpaks (6.marts).

16.martā atzīmējam Latvijas legionāru — brīvības cīnītāju pret sarkano briesmoni — dibināšanas dienu. Šie cīnītāji parādīja savu varonību karā pret krievu «neuzvaramo» armiju. Viņi nepārtrauca savu cīņu arī pēc 1945. gada 8. maija kapitulācijas.

Visdrūmākais datums ir marta beigās. 1949.gada 25.martā tika izvesti daudzi desmiti tūkstoši Latvijas tautas progresīvāko cilvēku.

Šajā laikā cīnījās divi spēki — vieni, kas centās glābt pēc informācijas iegūšanas cilvēkus, kas bija melnajā sarakstā, otri,

kas šo sarakstu veidoja un tā realizācijas izpildi īstenoja.

Pēc šiem notikumiem pagājuši jau vairāk nekā 45 gadi, daudz kas ir mazāk-sāpīgi, tomēr mēs neesam tiesīgi aizmirst ne labos, ne sliktos.

Daudzi saka — nevajag ceļt gaismā vecos notikumus. Tam nepiekrītu. Par daudz mēs visu aizmirstam. Bet vai esam tiesīgi aizmirst tos, kas par mums ir atdevuši savu dzīvību, un arī tos, kas šo dzīvību ir nēmuši? Tā tomēr ir vēsture, un tā ir jāzina, to nevar aizmirst. Bez pagātnes nebūs arī nākotnes.

Šajos jautājumos visai aktīvi strādā Ulbrokas vidusskolas kolektīvs. Par to viņiem liels paldies. Tomēr vairāk varēja piedalīties arī zemessargi.

Lielāko nesapratni rada pagasta reprezentātie, kuri šiem jautājumiem nepiegriež vērību, bet tiem vajadzēja būt pirmajiem, kas šo jautājumu nestu tautā.

Jau gadu tiek lūgts, lai izveido karti un uz tās atzīmē, kur katrs ir bijis. Bet arī to nevar izdarīt.

Mums jāapzina visi, kas ir cīnījušies par Latviju, cietuši no genocīda, lai nekad tas vairs neatkārtotos. Tāpat jāapzina visas kapu vietas, kur guļ šie varoņi Stopinu pagasta teritorijā.

Aicinājums visiem pagasta iedzīvotājiem! Ja kādam ir kas ziņāms par šiem vēsturiskajiem notikumiem, lūdzu sniegt informāciju pagastā vai skolā, lai varētu pēc iespējas pilnīgāk veidot pagasta vēsturi.

Lai 25. marts nebūtu tikai sēru diena, bet diena, kas dotu stimulu, lai nekad Latvijas vēsturē neatkārtotos šāda melnā diena.

Nolieksim galvas šo varoņu priekšā un pieļiksim visus spēkus, lai ātrāk atdzimtu Latvija!♦

Laiks nestrādā mūsu labā

✉ J. Lulla, Represēto valdes priekšsēdētājs

Katra brutāla darbība, varas despotisms izsauc cilvēka pretatbildi vai instinktīvu aizsargāciju. Latviešu tauta ir sista vēl pirms 13.gadāsmita, un nevar atlauties pazemībā, pēc svēto rakstu ieteikuma, vēl griezt sitienam vaiga otru pusī. Latvieši un igauņi ar savu valstiskumu ir vienīgās nācijas pasaulē, kuru skaitliskais sastāvs mūsu gadāsmita garumā ir nopietni samazinājies.

Tāpēc 1940.gadā, pēc Baltijas valstu vārmācīgas aneksijas un padomju varas nodibināšanas, sākoties arestiem un teroram, veidojās pašaizsardzības pretspēks. K.Ulmaņa naivais ieteikums — «Palieci viss savā vietā, es palikšu savā» — atvēra

visus vārtus boļševistiskajam teroram. Sākās totāla finansu sistēmas, izglītības, kultūras graušana un laupīšana. Latvijas labi apmācītie armijas vīri, stālfie, izglītotie virsnieki tika pazemoti un vēlāk nošauti vai nomociți. Bet nacionālie spēki pamazām no šoka attapās. Pirmais nodibinājās «Latvijas Nacionālais leģions», vēlāk — «Tēvijas sargi» u. c. 1941.gada pavasarī organizējās partizāni.

1938.—1939.gadā Kremļa sienās drudzaini tika kalti plāni par Baltijas valstu un Rietumu teritoriju pievienošanu un par otrā pasaules kara uzsākšanu. Jau 1939.gada 11.oktobrī tika izdota pavēle Nr. 001223, ko parakstīja Serovs, «Par politiski neuz-

camu elementu deportāciju no Baltijas valstīm». Pavēli pavada sīki izstrādāta instrukcija, ar kuru interesenti var iepazīties grāmatā «Uz ežījas galvu liku» un citās. Tika izdotas dažadas kartes, vārdnīcas sarkanarmiešiem — gadu pirms okupācijas ar iekļautām Rietumu teritorijām.

Pirmais terora vienis — Baigais gads ar utopiski apmāto nodevēju palīdzību — sekmīgi īstenojās. Biedrs Staļins Kremlī bija apmierināts par izdevušos plāna realizāciju, par izeju pie Baltijas jūras un dzīvo spēku vergu nometnēm. Vilnis izpostīja un izdzēsa 35 828 cilvēku dzīvības.

(Turpinājums 2.lpp)

(Turpinājums no 1. lpp)

Neiedzījinoties cilvēku skaitiskajos zaudējumus un deportācijas, gribas uzsvērt, ka jūnija beigās tika gatavots otrs deportāciju vienis. No tā paglāba vācu armijas uzbrukums, jo Hitlers to bija spiests darīt. (Izlasiet V.Suvorova grāmatu «Ledoķoļ» — tulks. «Ledlauzis».)

Iz zināms, ka aresti, eksekūcijas, deportācijas notika nepārtrauktī, arī pēc otrās okupācijas, un 1949.gada 24., 25.marts bija terora ekstrēmie punkti.

Viena sabiedrības daļa alkst pēc izlīguma, varbūt pēc B.Jelčina receptes Krievijā, bet, lai tam piekristu, jābūt izpildītiem starptautiski juridiskiem nosacījumiem. Vēl aizvien nav Saeimas Memoranda par Latvijas okupāciju un okupācijas režima genocīdu pret tautu, nerunājot par šā fakta informācijas iestrādi pasaules sabiedrībā, valstu parlamentos un atzīšanu ANO, EDSO. Laiks šai principiālajā jautājumā nestrādā mūsu labā. Netiek atzīts.

Atgriezoties pie pretošanās kustības un tās dalībniekiem, jāmin lielā patriotiskā Dzimtenes mīlestība skolnieku un studentu

vidū. To pierāda ļoti daudzas organizācijas visā Latvijā krievu otrās okupācijas laikā. Liepāja organizēja «Kursu» apmēram 80 jauniešiem; «Tēvijas vanagus». «Latvijas Demokrātiskā pretestības kustības» organizācija pārstāvēja Vidzemes, Kurzemes, Zemgales slēgtas konspiratīvas nodalas ar kodolu Rīgā. Apmēram 100 cilvēku sastāvā šo organizāciju nodibināja valsts tehnikumu studenti 1946.gadā. Puišiem bija sadarbība ar Liepājas organizāciju «Izmanta» un sakari uz ārzemēm. ļoti spēcīga kustība bija Latgalē, piemēram, Nautrēnu vidusskolā «Latgales vanagi», nerunājot par nacionālajiem partizāniem. 1945.gada 24.augustā Dubnas mežos partizānu konferencē nodibinājās «Latvijas Tēvijas sargu apvienība». Vidzemē darbojās «Mazais latvis». Pēc aptuveniem aprēķiniem, Latgalē pagrīdē atradās vismaz 9000 vīru. Visu uzskaitīt nav iespējams.

«Latvijas Brīvības cīnītāji» ir dibināta 1988.gadā. Šodien tā ir organizācija, kurā ir apmēram 700 bijušo cīnītāju, arī tie, kas, riskēdam ar savu dzīvību, piegādāja pār-

tiku un darbojās pretizlūkošanā. Ir nodaja «Ziemeļatblāzma». Tās prioritāte ir apzināt upuru apbedījumu vietas, celt piemineklus, uzstādīt lielos krustus (Stopiņos ceļā uz Juglas papīrfabriku 1941.gadā nošautajiem). Šai nolūkā galvenokārt par personīgiem līdzekļiem tiek rīkotas ekspedīcijas. 1993.gadā bija 34, 1994.gadā — 28 ekspedīcijas pa Latviju un Baltkrieviju, kur, karam sākoties, tika pilnībā iznīcināts ešelons ar ieslodzītajiem. Vieta ir apzināta, bet nav līdzekļu un prokuratūras atjaunas izrakumiem. Laiks nestrādā mūsu labā...

Politiski represētie prasa okupācijas fakta atzīšanu ANO. Tas ir svarīgi visiem Latvijas iedzīvotājiem, jo, pirmkārt, novērš pretrunu, varbūt pat naidu starp Latvijas pilsoni — nodokļu maksātāju un represēto — valsts noteiktās «privilēģijas» saņēmēju. Krievijai un Vācijai jāatdod nolaupīta valūta, dārgmetāli u. c. vērtības un vēl jāizmaksā attiecīgās reparācijas. Tie ir tie patiesie līdzekļi, ko valsts varētu izmantot kā represēto, tā arī pensionāru mūža nogales pabalstam.♦

Neaizmirsim nekad 25. martu!

✉ Dz. Brudzinskis

Ar mani pašu nesaistās 25.marts, 1949.gads. Es jau tūlīt pēc kara tiku nosūtīts uz Norijsku. Par to es nerakstīšu. Mans tēvs bija jau pirms tam apcietināts un daļēja 10 gadu, un pēc tam vēl 10 klāt. Arī par to es nerakstīšu.

Es gribu pastāstīt par savu pamāti. Manam tēvam bija neliela saimniecība purvā Skrīveros. Viņa sieva Milda bija vienkārši strādnieka cilvēks. Ľoti strādīga — saimniecībā jau algota darbaspēka nekad nebija. 25.martā aizveda viņu, viņas divus pavismazos bērniņus un viņas tēvu un

māti — vecus, slimus, nespējīgus cilvēkus. Līdz galam Sibīrijā viņa aizbrauca tikai ar vienu no vecākiem. Pārējie trīs ceļā bija miruši. Turklat viens no mazuljiem, kā viņai līcīties, vēl dzīvs izsviests no vagona. Vai to var aizmirst?

To nevar aizmirst ne tikai viņa pati, to nevar aizmirst neviens, kas to zina. Nevar aizmirst, ka pilnīgi nevainīgu cilvēku, kurš neko īaunu nav darījis, valsts vara aplaupa, atnem viņam visu pēdējo, kas ir ar darbu iegūts; nobendē mazus, nevainīgus bērnus, nespējīgus vecākus.

Nekad neaizmirsim!

✉ Māra Zebauere, Stopiņu pagastā pazīstamā kalēja mazmeita

Vēl nav un laikam arī nekad nebūs uzrakstīta grāmata par mūsu ciešanām, par mūsu pazemošanu, mūsu mocišanu un slepkavošanu. Par visu, ko stajinisti komunisti ir nodarījuši mūsu tautai. Noziedznieki slepkavas, kā mācēdami, dzēsuši savu melno darbu pēdas, nogalinot acu lieciniekus, sagrozot un iznīcinot liecības, dokumentus. Skaidrs ir viens, ka visu to aizmirst nav iespējams, bet visu arī atmīna, nespēj izteikt — dažreiz palikušas tikai atmīnu drumslas.

Šodien vairs nav noslēpums, ka no 1940. līdz 1949.gadam uz austrumiem no Latvijas deportēti, aizvesti vairāk nekā 216 000 cilvēku — mūsu tautieši. (Bet vai tas ir viss?) Cik no viņiem nošauti, nomociți un bada nāvē gājuši bojā — to vēl neviens nezina. Tas viss ir sekas 1939.gada augustā noslēgtajam noziegīgajam Molotova—Ribentropa paktam,

par to «jāpateicas» mūsu Latvijas tautu bendēm — Novikam, Šustinam, Vilim Lācim utt., un arī gandrīz visiem tolaiku pagastu partorgiem un pagastu toreizējo valžu priekšsēdētājiem, kas parakstīja izvedamo, izsūtāmo sarakstus. Šodien vismaz pie daļas šo sarakstu mēs tiekam klāt. Savām acīm redzam, kuri bijuši tieši palīgi šim monstram. Un cik daudzi viņiem palīdzēja, lai iegūtu par velti vai varbūt par lētu naudu aizvesto mantas, viņu dzīvokļus, māju un arī zemi.

Bet bija arī starp komunistiem labi cilvēki, piemēram, Lielvārdē — Kauliņtēvs, kurš neparakstīja 1949.gada 25.marta aizvedamo sarakstu, un tiešām šajā reizē neaizveda nevienu no Lielvārdes pagasta.

Nemierināsim sevi ar domu, ka viss jau ir beidzies. Kā atsevišķu cilvēku, tā arī viņas latviešu tautas traģēdija turpinās. Vēl

To varēja izdarīt tikai noziedznieki pret cilvēci — komunistiskā partija, kas vienpersoniski valdīja pā šo milzīgo zemi — PSRS. Komunistiskā partija, kas pavēlēja savam padotajam — čekai — cilvēkus aplaupti, iznīcināt, iedzīt bailes.

Cilvēki — esiet modri! Jūs dzirdat, ka šie neģēji sāk atkal galvas celt augšā!

Stopiņu pagastā ir spēcīga dome, ir vienreizējīgi zemessargi, kas jau sevi ir daudzreiz parādījuši, bet ne visur Latvijā tas tā ir. Tamēdēj būsim modri un vienotil!♦

nav nosaukti vārdā visi tie necilvēki, kas ar vienu savu parakstu lēma mūsu liktenus, kas izpildīja spriedumus.

Vēl tūkstošiem reportēto dzīvo zem iztikas minimuma. Dzīvo šausmīgos apstākļos, vēl daudziem nav atdotas viņu mājas, zeme, un viņi nevar to arī atlīgt, un varbūt arī nekad neatgūs, jo šo zemi un mājas, kā arī mantas ir piesavinājušies šīs dienas varenie vai viņu ģimenes locekļi, radī un nosaukuši sevi par «brešiša» zemniekiem (es nerunāju par visiem 3000 Breša zemniekiem), un tādā veidā turpina mocīt, pazemot mūs vēl tālāk.

Pati esmu represēta 1949.gada 25.martā. Mani (8 gadus vecu), brāli (5 gadus vecu) un mamma (ar vienu kartupeļu maisu, kurā bija daži drēbju gabali) iestādināja kravas mašīnā un aizveda tālēs zilajās.♦

Atkal pienācis 25. marts —

✉ Dz. Brudzinskis

Šai mākoņainajā 1949.gada 25.marta dienā (mēs atceramies) nolādētā okupācijas vara veica starptautisko noziegumu, kas brēc pēc taisnas tiesas Nīrnberģā, lai arī kā mūsmāju bijušie (un arī vēl šodienas) komunistu varas vīri to mēģina novilcināt.

Šajā dienā pat zīdainus izrāva no šūpuļiem, lai tie vai nu ceļā nobeigtos, vai sāktu moktu ceļu Sibīrijā.

Šādiem noziegumiem noilguma nav un nebūs. Neviens nav aizmirsts, un nekas nav piedots! Lai negaida tādi slepkavas kā Noviks un citi uz amnestiju. Tās nebūs!

Šodien mēs brīnāmies, kāpēc Latvija mīnējas uz vietas un pat grīmst ar katru dienu dzīlāk, kāpēc iet bojā zemnieku sētas, kāpēc zeme pilna ar Austrumu «svētceļniekiem»? Tāpēc, kungi, tāpēc! Ka tautas kauji balo Sibīrijas ledus laukos. Nebrīnīsimies, lūdz! Neraudāsim un nešķuptēsim 25.martā, bet piestādīsim reķinu asīnainajiem okupantiem! Lai visi pēdējie okupanti būtu ārā no Latvijas! Lai pašmāju kangari, slepkavas saņemtu savu sodu! Lai aizrijas ar noslepavoto asinīm, lai zeme deg zvērem zem kājām!

Vairāk nekā pusgadsimtu latviešu tautai nācas ciest no totalitārā komunistu režīma patvaljas, noziegumiem, bet vēl līdz šim laikam nevarām ar likumu šo režīmu nosaukt par noziedzīgu, jo, lūk, galvenie ideologi — šā drausmīgā režīma priekšnieki, šīs noziegīgās programmas sastādītāji — vēl šodien ir pie varas, un viņi visiem spēkiem kavē iznest taisnu spriedumu noziedzīgājam režīmam.

Nekad un nekādi neviens nevarēs atdot represiju upuriem no viņu dzīves zaudētos gadus, atlīdzināt viņu ciešanas. Var palīdzēt, tikai mēģināt palīdzēt tiem atgriezt kaut daļu no zaudētajām materiālajām vērtībām. Visu cilvēku pienākums, visu organizāciju, valsts iestāžu pienākums ir represijās cietušajiem parādīt vislielāko cieņu un pretimnākšanu, saņemot valsts un pašvaldību pabalstus, pensijas, kompensācijas, atdodot viņiem piederīgo zemi, nekustamo īpašumu utt. Tas viss ir apstiprināts ar likumu, bet pildīts tiek ne visur.

Tamēj visiem represētajiem jāatceras, ja netiek viņu prasības pildītas vai mēģināts (kā tas visbiežāk tiek darīts) visiem spēkiem novilcināt represēto jautājumu risināšanu, nekavējoties ziņot Stopiņu pagasta Politiski represēto biedrībai. Citos pagastos — tuvākajai Politiski represēto biedrībai vai Latvijas Politiski represēlo apvienībai Rīgā, Šķūnu ielā 15.

Pēc pēdējiem uzskaites datiem (tie ir nepilni), Latvijā atrodas 34 786 vēl dzīvi palikušie Latvijas politiski represētie pilsoni. Jā, tik vien esam palikuši. Pārējie mūsu biedri ir zem velēnām. Bet cik daudzi palika tur, aukstajā Sibīrijā, nošauti, nomocīti, badā nomiruši? Turklat ne tur (ar maziem izņēmušiem), ne šeit nav viņu piemiņai ne obelisku, ne pieminekļu. Mēs lasām avīzes un dzīrdam pa radio, ka Gorbunova kungs sola atkal piešķirt līdzekļus Salaspils memoriālam. Es nesaku, ka Salaspils memoriāls nav vajadzīgs, kaut arī tur no latviešu tautas bija ieslodzīts mazs skaits politisko, vairāk bija kriminālistu, kam ar politiku nebija nekāda sakara. Bet pat neiemīnēties, ka vajadzīgs memoriāls visas Latvijas tautas politiski represētajiem, ieslodzītajiem, noslepavotajiem, nomocītajiem — vai to latviešu tauta var piedot? Vai tas nav visas tautas, ne tikai šo represēto, noniecināšana? Vai nav drausmīgi klausīties: ko tad teikšot mūsu mocītāji, represētāji, ko teikšot komunisti Krievijā un šeit, esošie pagrīdē? Kamēj stāv monstri Pārdaugavā? Vai lai daži simti okupantu tur kliegtu un draudētu mums atriebties, ka viņiem vairs nav atļauts mūs mocīt, ka viņiem sāk pamazāk zust privilēģijas?

Gulaga kartē, kas, paredzams, tiks izstādīta arī pie mums, ir uzrādīts apmēram 650 Gulaga lāgeru. Skaidrs, ka tie ne tuvu nav visi, bet šajos lāgeros bija simti miljonus cilvēku. Ja visos septiņdesmit komunistiskā režīma gados iznīcināts apmēram simts miljonu cilvēku, tad cik šajos lāgeros bija ieslodzīto, to neviens nezina. Neviena vara pasaulē — ne faisti, ne Čingishana, ne cīta — nav tik daudz nevainīgu cilvēku iznīcinājusi, nevienna nav tik daudz nevainīgu cilvēku represējusi, kā komunistiskā vara.

Lāsta diena,
Ešelona diena,
Deportāciju diena

Ja Krievija prasa, lai mēs apkoptu mūsu okupantu kapus, lai turētu kārtībā kritišo okupantu obeliskus, tad kāpēc mēs neprāsām, lai izveidotu un apkoptu visu lāgeros nomocīto cilvēku kapus? Kāpēc mūsu Saēima un valdība klusē? Kāpēc mēs nevarām vēl šodien dabūt mūsu bijušā valsts prezidenta K. Ulmaņa mirstīgās attiekas? Varbūt kāds man gribēs iestāstīt, ka Maskavā, čekā, nav norādes, kur ir K.Ulmaņa piši? To taču okupanti ir skaidri teikuši, ka K.Ulmaņa kaps Latvijā būtu otrs Brīvības piemineklis, un tad jau gandrīz pavism zustu cerības šeit atkal iegūt varu un nosaukt šo zemi par Baltijas guberniju.

Mēs visi Latvijas politiski represētie un, sevišķi gribētu teikt, Stopiņu pagasta Politiski represēto biedrības biedri ar savām ģimenēm, ar draugiem, paziņām un citi Stopiņu pagasta iedzīvotāji, kam iespējams, pulcēsimies 25.martā pie Brīvības pieminekļa pulksten 15 sēru mīlīnā. Jau pulksten 14.30 būs pulcēšanās pie «Laimas» pulksteņa — būs ieslēgts mikrofons.

Pulksten 12 būs Latvijas varas pārstāvju ziedu nolikšana pie Brīvības pieminekļa, bet turp mēs neiesim, jo starp šiem varas pārstāvjiem, paredzams, būs cilvēks, kurš bija VDK (čekas) Latvijas filiāles politiskais vadītājs un kurš vēl 1987.gada 18.novembrī deva norādījumu mūs fiziski izklīdināt pie Brīvības pieminekļa, pat apcietinot. 30.10.87. «Literatūrā un Mākslā» bija viņa raksts, kurā viņš saka: «Ja šodien Latvijas pirmo valstiskumu kāds grib saistīt ar 18.novembri, tad tas vai nu nezina Latvijas vēsturi, vai arī apzināti sevi pieskaita pie ulmaniskās pseidovēstures atbalstītājiem.» Un tālāk: «Tieši demokrātijas vārdā pret viņiem vērsīsimies ar visu likuma bardzību.» (Šo likuma bardzību es jau dabūju just ar stiku 18.novembrī.)

Redziet, ar tādiem neģējiem kopā iet pie Brīvības piminekļa mēs nevaram.

Dzīvosim, cīnīsimies, visus spēkus veltīsim, lai nebūtu vairs tādu melnu dienu mūsu tautai kā 25.marts 1949.gadā.♦

P. S. Daži dati un izteiceni jemti no laikrakstiem

Uz skatuves ar jaunu sparu...

Stopiņu pagasta pantomīmas teātrim "Stari" jaunais gads ir sācies ar lielu notikumu — jaunas skatuves uzbūvēšanu. No vecās skatuvinītes ar dēļu grīdu, kuras spraugās ne vienu vien reizi ir paklups, nācas atvadīties.

Mūsu prieks nav izstāstāms vārdos. Darba spars ir divkāršojies. Tagad teātra studijas telpas ir kļuvušas vēl siltākas un mijākas.

Tādēj mēs gribētu pateikties par atbalstu un palīdzību Stopiņu pagasta domes priekšsēdētājam J. Lūsim, pagasta domes priekšsēdētāja vietniekam J. Pumpuram, Stopiņu pagasta SSC direktoram J. Koponānam, šūšanas darbnīcas vadītājai R. Koponānei, kā arī galddnieka A. Villa rūpīgajām rokām.

Paldies jums!

Tagad lieli un mazie "Stari" gatavo jaunu izrādi. Ceram, ka pavasara plaukumā varēsim ar to iepriecināt ne vienu vien pagasta iedzīvotāju.

No jaunā gada šajās telpās vēl darbojas zīmēšanas studija. Visi zīmēgrībētāji var nākt pie mums piektienās no plkst. 17 līdz 19 un sestdienās no plkst. 15 līdz 18.

Savukārt tos, kuri pēc darba vēl labprāt paši gribētu uzspēlēt, aicinu pieteikties

dramatiskajā teātrī. Gaidīšu jūs pirmdiņās, ceturtdienās un piektienās no plkst. 17 līdz 19.♦

✉ Ar cieņu,
Pantomīmas teātra režisore I. Sabanska

Vidusskolas jaunie literāti «Tēvzemītei»

Rakstlīķis raksta nevis lāpēc, ka viņš grib ko pateikt, bet gan tādēļ, ka viņam ir, ko teikt...

Julita Teivāne, Ulbrokas vidusskolas

12. klases skolniece

Gara gaismas šūpulis jaunajam gadsimtam

Pā zemi nolaižas krēsla. Ir iestājies bu-
la laiks, tās ir 20.gad simta beigas. Cilvēki
sašķejas un naidā sacejas viens pret otru,
paizaudēdam kopīgas saiknes, un dzīves
notikumi tos mētā visos vējos. Ir zudusi ti-
cība, cerība, mīlestība. Cilvēces sirdsapzi-
ņa ir kļuvusi tumša un nespodra. Arvien
vairāk pā zemi savelkas naida mākoņi.
Kaut kur Pērkons sāk dārdināt savas bun-
gas, saukdams uz Likteņtēva sapulci.

Laika ritums rit un neapstājas, ar joni tu-
vojas 21.gad simts. Visus nomāc doma:
«Kāds tas būs un ko tas atnesīs?» Pārdzi-
vojot iepriekšējo gad simtu mijus, tauta cerē-
ja uz jaunu pasaules redzējumu, bet tas
atnesa karu, liekulību, naidu un nesaskaņas.
Tagadnes cilvēks, savu dzīvi balstī-
damas uz pagātnes cilvēka pieredzi, var
baudīt laimi, ko nevarēja baudīt mūsu
vecākā paaudze. Tomēr novilkst noteiktas
robežas ar gadskaitli pārejas cilvēkam ir
neiespējamī.

...Lielajā zvaigžņu zālē, baltā mākoņ-
krēslā sēdēja pats Likteņtēvs, gar malām
tam stāvēja Pērkons un Zibens. Pērkons
ribināja bungas, un Zibens raidīja savas
bultas pā zemi, sodīdams grēciniekus.
Ieradās lietus ar četriem vējiem. Zālē noti-
ka tiesa, un uz notiesāto sola tovakar sē-
dēja cilvēces sirdsapziņa, pārkāpta tum-
šiem kauna traipi. Ieraugot sirdsapziņu,
vēji sacēla negantu vētru, lietus ar straumi
gāza pā zemi savas lāses. Virs zemes bija
tumšs, tukšs un baigs. Apklusa pasaules
trokšņi, cilvēki baiļu pilnām sejām gaidīja.
Tika spriesta tiesa sirdsapziņai un visai cil-

vēci. Tā bija šausmu pilna naktis, kad,
gaidot jaunu dienu, cilvēki apzinājās savu
vietu un lūdza Dievu ar cerību pilnām sirdīm,
bija 21.gad simta priekšvakars...

Apzinīgi vai neapzinīgi cilvēks visos lai-
kos ir ilgojies un meklējis tādas zināšanas,
kas palīdzētu tam saprast pašam sevi.
Tagad viss it kā steidzas garām, un mēs izbrīnā noskatāmies šai nevaldāmajā skrej-
jā. Cilvēci ir izsīkusi tīcību un sapratne,
tauta var dzīvot trūkumā, bet tā nevar dzī-
vot bez tīcības. Cilvēki saprot, ka viņiem
nav konkrētas vietas dzīvē. Sagaidot jauno
gadu, cilvēki solās laboties, bet bieži tie ir
tikai solījumi. Varbūt, ejot pretim jaunajam
laikam, gaidot, ko tas atnesīs, īstenosies
solījumi.

J.Rainis, sagaidot 20.gad simtu, raksta:
«Tas jaunais laiks, kas šalkās trīs,
Tas nenāks, ja ļaudis to nevedīs.»

Cilvēcei pašai ir jārada jaunais laik-
mets, jo cilvēces augstākā laime slēpjās
viņas gara pasaule. Cilvēkiem jājet uz
priekšu un līdzi jāved jaunais laiks, jo
jaunais laiks ir kā labirints, kuram nav ne
ieejas, ne izejas.

...Atvērās zāles durvis, pa tām tika iz-
vesta sirdsapziņa — tīra un spoža, no dzī-
ves melnumiem nomazgāta. Pā zemi vēl
aizvien plosījās negaiss. Tikai debesīs val-
dīja miers un saskaņa. Zilajā debesīs velvē
tika kārts gara gaismas šūpulis jaunajam
laikmetam, kam blakus par krustmāti stā-
vēja sirdsapziņa...

Tā vien likās, ka katru mirkli kāda nepa-
redzama roka pamodinās cilvēci no sapņa,
un tā ieraudzīs patieso dzīvi, ko zobens
nevar sacirst, uguns nevar sadedzināt,
ūdens nevar aizskalot un gaiss — izkaltēt.
Patieso dzīvi cilvēks var ieraudzīt, tikai pa-
liekot nomodā un dzīvojot svētuma apziņā,
savu garu vienmēr turot gatavībā. Pati dzī-
ve ir kā maģiska burve, kas atklājas tikai
tam, kas ievēro savu pareizo vietu pasaue-

◆ No 25.marta līdz 25.aprīlim Stopiņu
pagasta dome aicina visus uzņēmumus un
iedzīvotājus aktīvi piedalīties pagasta teri-
torijas sakopšanā.

◆ Lūdzu pagasta iedzīvotājus izteikt
savas domas par mūsu avīzi «Tēvzemīte».
Būšu pateicīgs par katra izteikto priekšlikumu,
kas padarīs avīzi interesantāku un
gaidītu katrā ģimenē.

Stopiņu pagasta domes priekšsēdētāja
Vietnieks J. Pumpurs, tālr. 910063.

◆ Cienījamie zemkopji!

Valdība pēdējā laikā pieņēmusi vairākus
lēmumus par subsīdijām lauksaimniecībā.

Lai gan mūsu pagasts nav krasī izteikts
lauksaimniecības pagasts, tomēr arī mums
ir iespējams saņemt valsts subsīdijas. Tās
ir paredzētas visos lauksaimniecības vir-
zienos.

Tā kā, manuprāt, viena no būtiskākām
kas varētu interesēt arī mūsu pagasta
zemkopjus, ir govkopība, ūsumā gribu jūs
informēt par subsīdijām šajā nozarē.

Par gaījas jaunlopu audzēšanu

lē. Cilvēki, kas cīnās par patiesību neno-
teikta dzīves virpuli, ir radījuši savu pa-
sauli. Rainis saka:

«Kad pazīstam sevi pilnīgi,
mēs radām savu pasauli.»

Radot jaunu pasauli un pārkāpot jauna
laikmeta slieksni, radītāji dara visu, lai
sasniegtu savu mērķi.

...Cilvēki, iznākuši ārā, stāvēja un skatī-
jās debesīs, viņiem atklājās jaunas zvaig-
znes, un, jo ilgāk viņi skatījās, jo lielākas
zvaigžņu bezgalības pavēras viņu acu
priekšā. Tauta jutās stipra un varena...

Tomēr tautu varenums nav apslēpts ne
naida varā, ne materiāljā varā, bet vienīgi
garīgā spēkā, no kā atkarīgs cilvēces un
jaunā laikmeta liktenis. Jo garīgi bagātāka
būs cilvēce, jo lielākas iespējas tai būs mē-
rot neizmēramos ceļus, un tai pāvērsies
neizsmēlamīgi avoti.

A. Čaks par jauno laikmetu raksta:

«Kā veci mūri sadrūp mūsu laiks,
Bet visiem tiem, kas viņu nīst un lāda,
Vēl visiem tiem viņš ilgu cīnu rāda...»

Kopš jaunais laikmets uzlēks košs un
zaigs.»

Lai jaunais laikmets atnāktu košs un
zaigs, cilvēcei laime jāmeklē savā iekšējā
gara pasaule — tā būs jaunais laikmets, kad tumsu uz-
vārēs gaisma, kad laiks kā jauna upe tecēs
dzīves jūrā. Aizies vecie laiki, un atnāks
jaunie, bet šo jauno laiku seju redzēsim ti-
kai cilvēcīkās patiesības, skaidrības ap-
starotu, un šī seja, skatoties atpakaļ, spēs
atpazīt savu drūmo pagātni, virzot to uz
jaunu dzīvi.

...Negaiss bija norimis, pērkons apklu-
sis. Pēc pārciestās briesmu naktis ausa
rīts. Austrumos atspīdēja gaisma, lēca
saule. Virs pasaules lidoja sirdsapziņa, tu-
rēdama rokās jauno gad simtu. Pā zemi
nolaidās lēna vēsma, tā bija Likteņtēva
svētība...◆

Ja jaunlopi ir veseli, numurēti, ja
ganāmpulks nesirgst ar lipīgām slimībām,
pēdējos sešos mēnešos novietnē visi dzī-
nieki uz leikozi ir serologiski negatīvi, par
izaudētu jaunlopu nodošanu paredzētas
šādas subsīdijas:

dzīvmasa 380—400 kg Ls 50

dzīvmasa 401—500 kg Ls 60

dzīvmasa vīrs 500 kg Ls 70

Par šķirnes lopu audzēšanu pie zināmiem
noteikumiem var saņemt par vismaz vienu
gadu vecu jaunlopu no 80 līdz 100 latiem.

Tāpat ir paredzētas subsīdijas par lopu
pārraudzību.

Tuvākas ziņas par šiem jautājumiem
var saņemt pie pagasta veterinārāsta
V.Rutka, tālr. 9111199 — mājās, vai pie pa-
gasta vecākā.

Cienījamie iedzīvotāji, neaizmirstiet, ka
mūsu pagastā darbojas Lauksaimniecības
konsultatīvais centrs. Izmantojet tā pakal-
pojumus.

I. Lūsis, Stopiņu pagasta domes
priekšsēdētājs◆

Sludinājumi

◆ Vēlas īrēt 1-istabas dzīvokli Ulbrokā
uz ilgu laiku. Vēlamās ar tālrundi. Tālr. —
537500. Prasīt motoristu Jāni no plkst. 8
līdz 22.

◆ Radošā darbnīca «Līgparks» izstrādā:
— individuālo dzīvojamo māju un
saimniecības ēku projektus;
— esošo ēku izpildprojektus;
— rekonstrukcijas un
— telpu interjera projektus.

Adrese: Institūta ielā 1, 4. stāvā, 24.
kab. Tālr. — 910877; 910648.

◆ Maina 4-istabu dzīvokli ar ērtībām un
tālrundi Institūta ielā 36—4 uz diviem atse-
višķiem 2-istabu dzīvokļiem ar ērtībām,
tālrundi.

Informācija

◆ 16.aprīlī plkst. 10 Biķeru baznīcā
Lieldienu dievkalpojums, ko vadīs mācītājs
Aleksandrs Bīte. Kursēs pagasta auto-
busss.